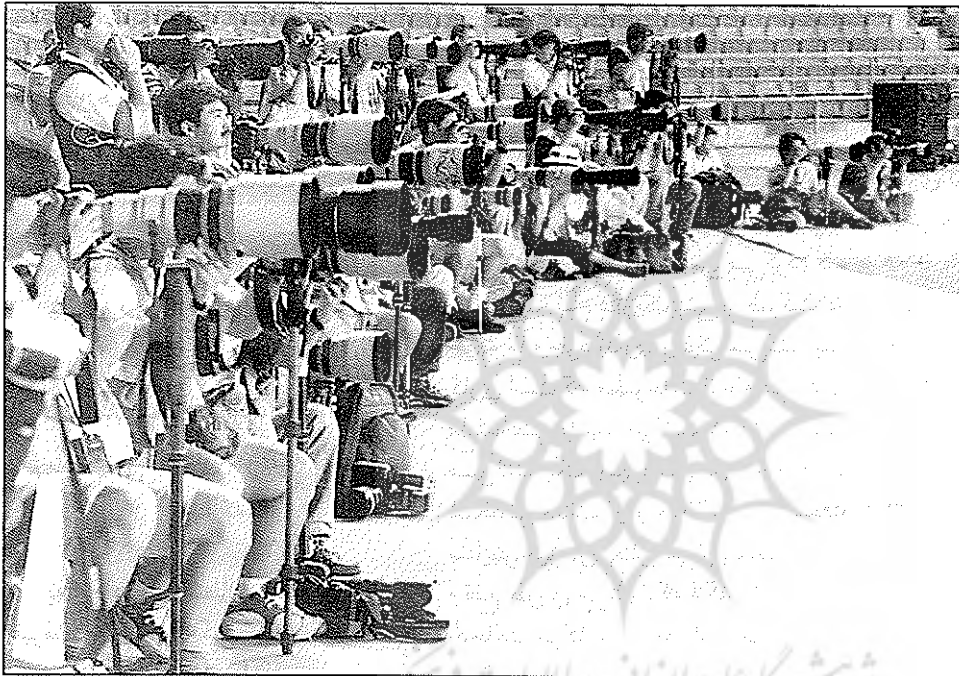

ابزارهای نوین در خدمت خبرنگاران حرفه‌ای

نگاهی به شیوه‌های جدید پوشش خبری در بازی‌های آسیایی ۹۸- بانکوک

حمیدرضا اکرمی

مورد نیاز خود دسترسی پیدا کند. خبرنگاران امروز دنیا با ابزارها و امکانات بسیار پیشرفته‌ای کار می‌کنند که واقعاً فاصله‌های جغرافیایی را برایشان بی‌معنی کرده است. امروز اگر یک رویداد خبری بسیار مهم در هر گوشه دنیا اتفاق افتد، مخاطب هرگز نمی‌پذیرد که تصاویر آن واقعه را صبح فردا در روزنامه خود نبیند. عصر کامپیوتر، اطلاعات دیجیتال و فراگیر شدن ابزارهای نوین ارتباطی، فعالیت‌های حرفه‌ای خبرنگاران را دستخوش تغییراتی کرده که سرعت زیاد در انتقال اطلاعات، از بین رفتن فاصله‌های جغرافیایی و البته روی آوردن خبرنگاران به «روزنامه‌نگاری بدون کاغذ یادداشت» شاید از مهمترین

موفقیت هر رسانه با میزان تأثیری که پرمخاطب خود می‌گذارد، رابطه‌ای مستقیم دارد. تأثیرگذاری بر مخاطب نیز قطعاً تابعی است از پوشش سریع و دقیق اخبار. در جهان امروز، شاید بتوان به جرأت گفت که «توزیع پیام» از اهمیتی بیش از «تولید پیام» برخوردار شده است و حتی برخی معتقدند «قدرت» در توزیع پیام است نه تولید آن». در چنین شرایطی تکنولوژی‌های بسیار پیشرفته و پیچیده برای توزیع و نشر پیام به خدمت گرفته شده‌اند تا مخاطب، اگر نمی‌تواند در جریان پخش مستقیم تصاویر رویدادهای مهم از طریق تلویزیون‌های ماهواره‌ای قرار گیرد، حتی الامکان در سریع‌ترین زمان ممکن با استفاده از روزنامه‌ها به اطلاعات

اشاره:

پوشش سریع و دقیق رویدادها، امروزه عامل مهمی در راه موفقیت هر رسانه است و به همین دلیل، بسیاری از آنها در کنار خبرنگاران حاذق و مجرب خود، آخرین تکنولوژی روز دنیا را نیز جهت پوشش خبری وقایع مهم به کار می‌گیرند تا از رقابت سنگین و شانه‌به‌شانه با سایر رسانه‌ها دور نمانند. چنان که فلیپ گایار در کتاب خود، فن روزنامه‌نگاری، می‌نویسد: پوشش خبری دقیق و همه‌جانبه تمامی رویدادها، نقش عمده‌ای در موفقیت رسانه‌ها دارد. البته می‌توان تعاریف مختلفی از مفهوم «موفقیت» در عرصه فعالیت رسانه‌های جمعی ارائه داد اما آنچه قطعی است این است که میزان

موارد آن باشد.

البته تکنولوژی‌های جدید، که چندسالی است در کشورهای پیشرفته و مراکز مهم خبری فراگیر شده و مورد استفاده خبرنگاران قرار می‌گیرد، هنوز یا به بازار ایران وارد نشده و یا امکان استفاده فراگیر آن برای خبرنگاران فراهم نشده است. در دنیای روزنامه‌نگاری حرفه‌ای امروز جهان، استفاده از اینترنت، تلفن همراه، کامپیوتر و دوربین دیجیتال، حذف مراحل طی‌چون «حروفچینی» مطالب خبری و «ظهور و چاپ عکس»‌های خبری را به دنبال داشته که برای ما روزنامه‌نگاران ایرانی پدیده‌هایی تازه است.

مطلبی که در ادامه می‌خوانید حاصل مشاهدات دقیق خبرنگار ایرانی اعزامی به بازی‌های آسیایی بانکوک ۱۹۹۸ است. این خبرنگار ایرانی که دانشجوی کارشناسی ارشد ارتباطات نیز هست، کارکردهای ابزارهای نوین ارتباطی در حرفه روزنامه‌نگاری و نقش آنها در انتقال پیام‌های مربوط به رویداد مهم ورزشی یاد شده را به تحریر کشیده است.

تعریف موضوع

موضوع این تحقیق، بررسی جدیدترین ابزارها و روش‌های پوشش خبری رویدادهای مختلف توسط خبرنگاران و پیامدهای این تکنولوژی نوین در دنیای امروز رسانه‌ها است؛ ابزارهای تکنولوژیکی که به واسطه آنها، اخبار و گزارش‌های خبری و تصویری در کوتاهترین زمان ممکن، از مبدأ به مقصد می‌رسند و منتشر می‌شوند. شایان ذکر است که در این تحقیق، تمرکز بر روی ابزارها و شیوه‌های مورد استفاده مطبوعات بوده است.

محل و زمان انجام تحقیق

شهر بانکوک، پایتخت کشور تایلند در جنوب شرقی آسیا - ۶ تا ۲۰ دسامبر ۱۹۹۸ میلادی برابر با ۱۵ تا ۲۹ آذر ۱۳۷۷ ش. ۵

اهمیت

با توجه به اهمیت پوشش خبری دقیق

واژه	مفهوم
کاربر (User)	کسی که از یک ابزار یا وسیله استفاده می‌کند. این کلمه در مورد استفاده کنندگان کامپیوتر کاربرد زیادی دارد.
سخت‌افزار	هریک از اجزای فیزیکی و الکترونیکی که مجموعه آنها، کامپیوتر را تشکیل می‌دهد
حافظه کامپیوتر	ابزار نگهداری موقت اطلاعات در کامپیوتر
دیسک	ابزار ذخیره پایدار اطلاعات در کامپیوتر
Case یا بدنه کامپیوتر	قسمت اصلی کامپیوتر که اجزای اساسی در آن قرار گرفته‌اند
صفحه نمایش	صفحه‌ای شبیه تلویزیون که یکی از ابزارهای خروجی اطلاعات به‌شمار می‌رود و متن و تصویر با کیفیت بالا بر روی آن قابل مشاهده است
صفحه کلید	ابزار ورودی کامپیوتر است؛ صفحه‌ای دارای کلیدهای مختلف برای حروف الفبا و چند کلید عملیاتی و...
ماوس	ابزار اشاره‌گر که به کامپیوتر متصل می‌شود. با این ابزار، می‌توان یک علامت پیکان را که روی صفحه نمایش ایجاد می‌شود، حرکت داد و با آن، قسمت خاصی را که موردنظر است، انتخاب کرد
اسکنر یا پویسکر	ابزاری است شبیه دستگاه کپی؛ با این تفاوت که به جای انتقال تصویر روی کاغذ، آن را با کیفیت بسیار بالا به حافظه کامپیوتر منتقل می‌کند. این دستگاه می‌تواند تصاویر رنگی را هم انتقال دهد
چاپگر (Printer)	وسیله سخت‌افزاری که به کمک آن می‌توان اطلاعات متنی یا تصویری موجود در کامپیوتر را روی کاغذ چاپ کرد
کامپیوتر Laptop	نوع خاصی کامپیوتر که به منظور راحتی حمل و نقل، کوچک‌تر و سبک‌تر از کامپیوترهای شخصی استاندارد طراحی و تهیه شده است و حداکثر در اندازه یک کیف دستی کوچک است. این نوع کامپیوتر که تمامی ویژگی‌ها و قابلیت‌های کامپیوترهای شخصی معمولی را داراست، برای خبرنگاران به‌خاطر سهولت در حمل و نقل، ابزار بسیار مناسبی به‌شمار می‌رود.
نرم‌افزار	برنامه‌ای است که به منظور کنترل و به‌کارگیری کامپیوتر برای یک یا چند استفاده مشخص، تهیه و در حافظه کامپیوتر قرار می‌گیرد
فایل	قالب نگهداری اطلاعات در دیسک یا حافظه کامپیوتر
سیستم عامل ویندوز	نرم‌افزاری است که امکان می‌دهد از کامپیوتر به‌راحتی استفاده کنیم. این راحتی شامل کار با شکل‌های گرافیکی و استفاده از ماوس به جای واردکردن دستورات مشکل و طولانی متنی با صفحه کلید است
نرم‌افزار حروفچینی	برنامه‌ای که به وسیله آن می‌توان هر متنی را در کامپیوتر به صورت حروف قابل چاپ تایپ کرد و سپس در صورت نیاز، آن را به چاپگر فرستاد
شبکه اطلاع‌رسانی	مرکزی متشکل از چند دستگاه کامپیوتر که در آنها، اطلاعات قابل عرضه به عموم نگهداری می‌شود. کاربران چنین سیستمی، با کامپیوترهای خود و خط تلفن به آن متصل شده، از اطلاعات آن استفاده می‌کنند.
اینترنت	شبکه جهانی اطلاعات
مودم	ابزار برقراری ارتباط بین دو یا چند کامپیوتر با خط تلفن است. مودم اطلاعات را هنگام ارسال، به سیگنال‌های تلفنی تبدیل می‌کند و هنگام دریافت، سیگنال‌های تلفنی را به اطلاعات کامپیوتری مبدل می‌سازد.
مرکز مطبوعات (Press Center)	مرکز خبری تدارک دیده شده توسط کمیته برگزاری بازی‌های آسیایی ۱۹۹۸ برای فعالیت‌های خبرنگاران در هر یک از مکان‌های ورزشی شهر بانکوک
دوربین دیجیتال	مدل جدید دوربین که در آن، نیازی به استفاده از فیلم عکاسی نیست؛ در این دوربین‌ها، اطلاعات تصاویر به صورت فایل‌های کامپیوتری نگهداری می‌شود.
فریم (Frame)	یک صحنه تصویری که روی فیلم عکاسی یا در حافظه دوربین‌های دیجیتال ثبت می‌شود.

و به موقع رویدادها توسط رسانه‌ها، بحث درباره جدیدترین ابزارها و شیوه‌های پوشش خبری مورد استفاده رسانه‌های دنیا، مقوله مهمی است که توجه به آن می‌تواند برای رسانه‌های ما نیز کارساز باشد.

هدف

در این مقاله، اهداف زیر را مدنظر قرار داده‌ام:

۱. معرفی جدیدترین شیوه‌ها و ابزارهای پوشش خبری مورد استفاده در روزنامه‌نگاری حرفه‌ای؛
۲. بررسی میزان استفاده، مزیت‌ها و مشکلات به‌کارگیری این شیوه‌ها و ابزارها

در جهان و ایران؛

۳. ارائه راهکارهای مناسب جهت به‌کارگیری و گسترش این ابزارها در ایران.
- به منظور دسترسی به این اهداف سعی شده است پاسخ‌های مناسبی برای سؤال‌های زیر از این بررسی استخراج گردد.

پرسش‌ها

۱. ابزارهای نوین در پوشش خبری امروز جهان چیست؟
۲. ابزارهای نوین چه قابلیت‌ها و امتیازاتی به مطبوعات می‌دهد؟
۳. اگر نشریه‌ای از این ابزارها بهره نگیرد، با چه مشکلات و تنگنانهایی

■ خبرنگاران برای پوشش خبری مسابقات، از دو نوع امکانات بهره می‌گرفتند:

۱. امکاناتی که کمیته برگزاری بازی‌ها در اختیار آنها می‌گذاشت؛

۲. ابزارها و امکانات مختلفی که خود خبرنگاران در اختیار داشتند.

روبه‌رو می‌شود؟

۴. مطبوعاتی که هنوز ابزارها و شیوه سنتی را به کار می‌گیرند، چه باید بکنند تا از تکنولوژی روز دنیا بهره‌مند شوند؟ در این راه، چه موانعی بر سر راه آنها است؟
۵. آیا مطبوعات ما از شیوه‌های جدید بهره‌ای گرفته‌اند؟

این خبرنگاران برای پوشش خبری مسابقات، از دو نوع امکانات بهره می‌گرفتند؛

۱. امکاناتی که (BAGOC Bangkok Asian Games Organizing Center) کمیته برگزاری بازی‌ها در اختیار آنها می‌گذاشت؛
۲. ابزارها و امکانات مختلفی که خود خبرنگاران در اختیار داشتند.

امکانات کمیته برگزاری بازی‌ها برای خبرنگاران و عکاسان بسیار مناسب بود. سه مرکز عمده تجمع خبرنگاران عبارت بود از: هتل «امباسدور» محل اقامت عمده خبرنگاران، مجتمع ورزشی «مون‌توان‌تانی» محل برگزاری برخی مسابقات سالی همچون وزنه‌برداری و مجتمع دانشگاهی «تاماسات» که دهکده ورزشکاران؛ یعنی محل اسکان کاروان‌های ورزشی کشورهای مختلف و همچنین ورزشگاه‌های مجهز مخصوص مسابقات کشتی، بسکتبال، والیبال، شنا، فوتبال و... در آن قرار داشت.

در هریک از مراکز سه‌گانه تجمع خبرنگاران محل جداگانه و مشخصی به نام Press Center در نظر گرفته شده بود که مرکزی بود برای گردهم‌آیی خبرنگاران جهت استفاده از امکانات و ارسال اخبار، تصاویر و گزارش‌های تلویزیونی.

امکانات رایگان

در این مراکز، امکانات زیر به صورت تمام‌وقت (۲۴ ساعته) و رایگان به خبرنگاران ارائه می‌شد:

کامپیوترهای مخصوص برای اعلام آخرین نتایج بازی‌ها

این نوع کامپیوترها علاوه بر سه مرکز

یادشده، در بسیاری از ورزشگاه‌ها و مراکز دیگر همچون فرودگاه نیز وجود داشت و با کارایی مناسبی که داشت، به‌طور وسیع و عمده برای گرفتن آخرین نتایج مسابقات و... مورد استفاده خبرنگاران و دیگر افراد قرار می‌گرفت. این دستگاه‌ها

هم به لحاظ گستردگی و هم به خاطر نقش عمده‌ای که در پوشش خبری و اطلاع‌رسانی به خبرنگاران ایفا می‌کرد، به شدت مورد توجه خبرنگاران قرار داشت.

در طراحی و پیاده‌سازی سخت‌افزار و نرم‌افزار این کامپیوترها، چنان عمل شده بود که افراد غیرمتخصص در زمینه کامپیوتر هم می‌توانستند به راحتی از آنها استفاده کنند. این کامپیوترها چنان که در تصویر شماره (۱) مشاهده می‌کنید، از یک بدنه کامپیوتر (حاوی قطعات داخلی کامپیوتر) و صفحه نمایش تشکیل شده است. این کامپیوترها به صفحه کلید و ماوس نیازی ندارند. صفحه نمایش آنها از نوع خاصی است که به تماس دست حساس است. سیستم نرم‌افزاری این کامپیوترها نیز چنان است که با روشن شدن کامپیوتر، نرم‌افزار خود به‌خود به حافظه منتقل شده، آماده کار می‌شود.

هر صفحه تصویری چند مستطیل (دکمه نرم‌افزاری) دارد که با تماس انگشت روی صفحه نمایش در هریک از این نواحی (به اصطلاح، فشار دادن آن دکمه)، صفحه دیگری مرتبط با آن دکمه ظاهر می‌شود؛ ضمن این که بازگشت به صفحات قبلی نیز با فشار دادن یک دکمه (Return) امکان‌پذیر است.

به این ترتیب، کاربر می‌توانست با چندبار فشار دادن انگشت خود بر روی صفحه نمایش و رفتن به صفحات موردنظر، کلیه اطلاعات موردنظر خود در سیستم را ببیند و در صورت نیاز، با فشار دادن دکمه Print از آنها چاپ بگیرد.

صفحه اصلی این برنامه، حاوی چهار دکمه نتایج، جدول مسابقات، اطلاعات عمومی و جاذبه‌های توریستی تایلند بود.

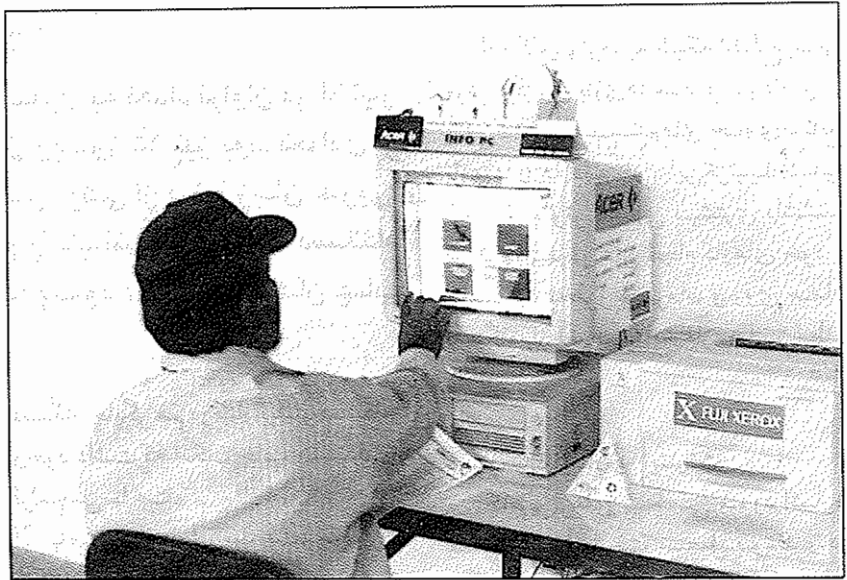
ساختار اطلاع‌رسانی و امکانات ارسال خبر در بازی‌های آسیایی ۱۹۹۸ بازی‌های آسیایی بانکوک، مهمترین رویداد ورزشی آسیا در سال ۱۹۹۸ میلادی و مهمترین رویداد ورزشی در پایان سال ۱۹۹۸ در جهان بود. به همین دلیل، تایلند در طول مدت برگزاری بازی‌ها، خبرنگاران مختلفی را با امکانات متنوع پوشش خبری و از کشورهای مختلف در خود جای داده بود.

چون بازی‌های آسیایی در رشته‌های مختلف ورزشی دنبال می‌شود، خبرنگاران بسیاری از نشریات و خبرگزاری‌های بزرگ جهان، در گروه‌های چندنفره مشغول به کار بودند. خبرنگاران و عکاسان دارای تخصص یا تجربه در هر رشته ورزشی، تنها آن رشته را پوشش می‌دادند و به این ترتیب، کارایی گروه کاری خود را بالا می‌بردند. البته بعضی از نشریات یا مؤسسه‌های خبری برای کاهش هزینه، تعداد کمتری خبرنگار و عکاس فرستاده بودند؛ در چنین مواردی، خبرنگاران و عکاسان اعزامی، تنها چند رشته مشخص را که برای سازمان آنها اهمیت بیشتری داشت، پوشش می‌دادند و برای سایر رشته‌ها صرفاً به ارسال نتایج بازی‌ها، جداول رده‌بندی و رکوردها اکتفا می‌کردند.

خاص را روی صفحه می‌دید، می‌توانست با فشار دادن دکمه حاوی نام یک کشور، ببیند مدال‌هایی که آن کشور کسب کرده، در چه رشته‌هایی بوده است.

در قسمت مسابقات، برنامه مسابقات به‌طور کامل موجود بود؛ مسابقاتی که انجام شده بود یا در روزهای آینده قرار بود برگزار شود، محل برگزاری، ساعت و... به‌طور دقیق و کامل در این قسمت وجود داشت.

در قسمت اطلاعات عمومی، اطلاعات مختلفی در مورد محل برگزاری بازی‌ها، تیم‌های شرکت‌کننده، بازیکنان و... برای استفاده در دسترس قرار گرفته

تصویر ۱- یکی از کامپیوترهای مخصوص اعلام نتایج

■ خبرنگاران می‌توانستند با فشار دادن انگشت خود روی صفحه نمایش کامپیوتر حاوی نتایج و رفتن به صفحات موردنظر، کلیه اطلاعات موردنظر خود را در صفحه نمایش ببینند و در صورت نیاز با فشردن انگشت روی کلمه Print از آنها نسخه چاپی بگیرند.

■ امکانات زیر به صورت تمام‌وقت (۲۴ساعته) و رایگان به خبرنگاران ارائه می‌شد:

کامپیوترهای حاوی آخرین نتایج بازی‌ها، کامپیوترهای شخصی به تعداد فراوان، دسترسی به اینترنت، پخش مستقیم تلویزیونی تمامی بازی‌ها، دستگاه تکثیر و کپی آخرین نتایج بازی‌ها.

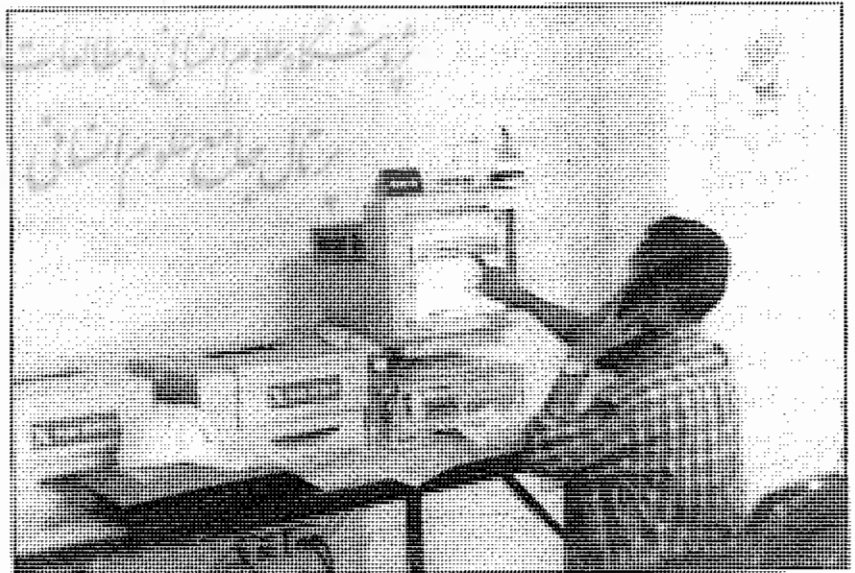
بود. به عنوان نمونه، مشخصات تمامی ورزشکاران از قبیل قد، وزن، سن، رشته، پست بازی و... در این بانک اطلاعات وجود داشت.

در قسمت چهارم نیز، جاذبه‌های توریستی کشور تایلند همراه با تصویر به نمایش درآمده بود.

این کامپیوترها همگی با کابل‌های ارتباطی به صورت شبکه کامپیوتری به سرویس‌دهنده شبکه متصل بودند. در فاصله کمی پس از پایان هر مسابقه، آمارها و اطلاعات مربوطه در سرویس‌دهنده شبکه قرار می‌گرفت تا تمامی دستگاه‌ها آخرین اطلاعات را همزمان نمایش دهند.

البته در پایان مسابقات هرروز، میزان

در قسمت نتایج، آخرین رده‌بندی مدال‌ها، آخرین نتایج مسابقات و... مشاهده می‌شد. در این بخش، امکانات متنوعی همچون مشاهده مدال‌های کسب شده در یک رشته خاص، در یک روز خاص، در فاصله زمانی یک تاریخ تا تاریخ دیگر، توسط یک کشور و... وجود داشت. جزئیات هر یک از اجزای اطلاعاتی نیز تا پایین‌ترین سطح ممکن قابل ریزش و مشاهده بود. مثلاً اگر کاربر جدول مدال‌های کسب شده در یک تاریخ

تصویر ۲. کاربر با استفاده از تلفن همراه، نتایج بازی‌ها را از روی نمایشگر کامپیوتر حاوی نتایج، به‌طور شفاهی و در کوتاه‌ترین زمان ممکن به دفتر نشریه خود منتقل می‌سازد.

این کامپیوترها به شبکه اطلاع‌رسانی مرکز برگزاری بازی‌ها متصل بودند و در واقع کارآیی سیستم‌های حاوی نتایج بازی‌ها را هم داشتند. به این ترتیب، کسانی که با کامپیوتر آشنایی بیشتری داشتند، می‌توانستند در عین انجام کارهای خود با کامپیوتر، به‌طور هم‌زمان و روی همان دستگاه، از آخرین نتایج بازی‌ها نیز مطلع شوند.

دسترسی رایگان به اینترنت

کامپیوترهای شخصی مورد اشاره، همگی به اینترنت متصل بودند و در تمامی ساعات شبانه‌روز امکان استفاده رایگان از اینترنت را برای کاربران فراهم می‌ساختند. بسیاری از خبرنگاران؛ به کمک همین سرویس اینترنت با دفتر نشریه خود تماس حاصل نموده، اخبار و تصاویر خود را به دفتر ارسال می‌داشتند. در تصویر (۴)، یک خبرنگار هندی را در سالن خبرنگاران مجموعه «مون‌توان‌تانی» در حال استفاده از این سرویس می‌بینید. علاوه بر کامپیوترهای فوق‌الذکر، برای افرادی که از کامپیوترهای کیفی (LapTop) خود استفاده می‌کردند، میز و صندلی‌های خالی وجود داشت که در کنار آنها و روی زمین، پریزهای آماده برای ورود جک کابل‌های ارتباطی اینترنت و همچنین پریز برق نصب شده بود (در تصویر شماره ۵)، این پریزها را در کنار یکی از میزها می‌بینید.

پخش مستقیم تمامی مسابقات

در هر یک از سالن‌های محل استقرار خبرنگاران، از طریق ۱۰ تا ۲۰ تلویزیون، تمامی بازی‌های در حال برگزاری به‌طور مستقیم پخش می‌شد تا خبرنگاران بتوانند در صورت تمایل، بدون مراجعه به محل برگزاری مسابقات، به گزارش بازی‌ها بپردازند.

دستگاه‌های تکثیر پیشرفته

جدیدترین دستگاه‌های تکثیر همراه با

کامپیوترهای شخصی که در مراکز خبری به تعداد فراوان در اختیار خبرنگاران بود، مجهز به سیستم عامل ویندوز ۹۵ نیز بود. تعدادی از این سیستم‌ها، علاوه بر زبان انگلیسی، یکی از پنج زبان عربی، چینی، ژاپنی، روسی و تایلندی را هم پشتیبانی می‌کرد. یک دستگاه چاپگر هم در کنار بیشتر دستگاه‌ها وجود داشت که امکان چاپ مستندات را فراهم می‌ساخت.

دستگاه چاپگر هم در کنار بیشتر دستگاه‌ها وجود داشت که امکان چاپ مستندات را فراهم می‌ساخت.

به‌منظور افزایش سرعت، تجهیزات این کامپیوترها از جدیدترین تکنولوژی روز دنیا تأمین شده بود.

امکانات استاندارد که بر روی کامپیوترها وجود داشت، از هر نظر برای کار کافی بود، اما اگر کسی می‌خواست از امکانات سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری مخصوص خود استفاده کند، می‌توانست بدون هیچ محدودیتی، سخت‌افزار یا نرم‌افزار مورد نظر خود را بر روی سیستم‌ها نصب کرده، از آنها استفاده کند. چنان‌که شخصاً توانستم به دلیل نبودن نرم‌افزار حروفچینی فارسی، نرم‌افزار زرنگار را روی یکی از دستگاه‌ها نصب کرده و مورد استفاده قرار دهم.

استفاده از این سیستم بالا می‌رفت؛ چراکه همگان خواهان اطلاع از آخرین نتایج و رده‌بندی‌ها بودند. به همین دلیل در یک فاصله زمانی حدوداً یک ساعته، شبکه به دلیل ترافیک بالای جابه‌جایی اطلاعات، با افت نسبی سرعت مواجه می‌شد، اما سیستم‌ها، کارآیی و اهمیت خود را در عین کندبودن هم حفظ کرده بودند.

کامپیوترهای شخصی، آماده برای استفاده بدون محدودیت

کامپیوترهای شخصی که در مراکز خبری به تعداد فراوان در اختیار خبرنگاران بود، مجهز به سیستم عامل ویندوز ۹۵ نیز بود. تعدادی از این سیستم‌ها، علاوه بر زبان انگلیسی، یکی از پنج زبان عربی، چینی، ژاپنی، روسی و تایلندی را هم پشتیبانی می‌کرد. یک

تصویر ۳- یک کامپیوتر شخصی در سالن مرکز خبرنگاران در مجموعه «مون‌توان‌تانی»

هرروز، برنامه مسابقات هر روز و روز آینده و همچنین اطلاعیه‌های مهم تکثیر شده و آماده بود تا کسانی که نمی‌توانند یا فرصت ندارند اطلاعات را از سیستم‌های کامپیوتری دریافت کنند، از این برگه‌ها استفاده کنند.

تصویر ۴- ارسال تصاویر دیجیتال با امکانات مخابراتی موجود در مرکز خبرنگاران دوربیتی که در تصویر مشاهده می‌شود یک دوربین دیجیتال است که از طریق تلفن همراه و یک دستگاه کامپیوتر قابل حمل، امکان ارسال تصاویر دیجیتالی را در سریع‌ترین زمان ممکن برای خبرنگاران فراهم می‌سازد.

کمک‌های کارکنان کمیته برگزاری

در طول برگزاری بازی‌ها، امکان ارزشمند دیگری در اختیار همه خبرنگاران بود و آن، کمک‌های بی‌شائبه کارکنان کمیته برگزاری بازی‌ها بود.

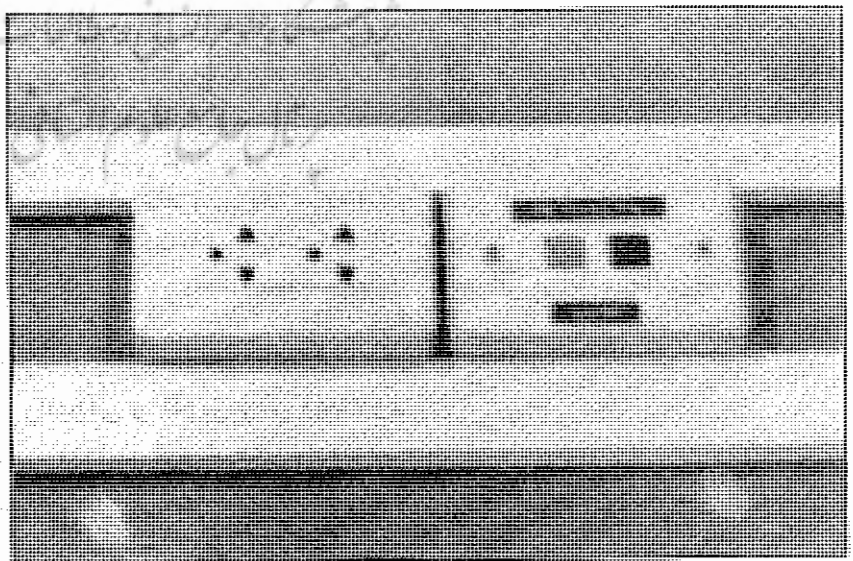
در مدت برگزاری بازی‌های آسیایی، مدارس و دانشگاه‌های تایلند تعطیل بود و دانش‌آموزان و دانشجویان تایلندی در خدمت کمیته برگزاری بازی‌ها بودند تا با سازماندهی مناسب، ورزشکاران و خبرنگاران را در استفاده از امکانات

کاغذ در اندازه‌های مختلف، به‌طور رایگان در دسترس خبرنگاران بود تا بتوانند مستندات موردنظر خود را تکثیر کنند.

■ کامپیوترهای شخصی مورد اشاره، همگی به اینترنت متصل بودند و در تمامی ساعات شبانه‌روز امکان استفاده رایگان از اینترنت را برای کاربران فراهم می‌ساختند. بسیاری از خبرنگاران؛ به کمک همین سرویس اینترنت با دفتر نشریه خود تماس حاصل نموده، اخبار و تصاویر خود را به دفتر ارسال می‌داشتند.

نتایج مسابقات، برنامه بازی‌ها و سایر اطلاعات ضروری؛ روی کاغذ در کنار تمامی این امکانات، در محلی به نام Press Committe نتایج مسابقات

موجود یاری دهند. حضور این کارکنان تنها به محل برگزاری بازی‌ها و مراکز خبرنگاران محدود نمی‌شد، بلکه آنها با لباس یک شکل در همه جا حضور داشتند؛ در فرودگاه، در ایستگاه‌های اتوبوس بین مراکز سه‌گانه، در دهکده ورزشکاران، در داخل اتوبوس‌ها، در زمین مسابقه و خلاصه همه جا.

به این ترتیب، خبرنگاران به محض این‌که با مشکلی مواجه می‌شدند یا به کمکی نیاز داشتند، به سراغ یکی از راهنمایان کمیته برگزاری بازی‌ها می‌رفتند و هرگز احساس تنهایی نمی‌کردند. این راهنمایان نیز با تمام توان به کمک آنها می‌شتافتند و تا رسیدن فرد به

تصویر ۵- اتصالات موجود برای اتصال سخت‌افزار شخصی و ارتباط آن با اینترنت

خواستگارش، او را تنها نمی گذاشتند. این کمک‌ها علاوه بر احساس آرامش و اطمینانی که به خبرنگاران می داد، باعث می شد کارآیی خبرنگاران در بالاترین حد ممکن باشد؛ چرا که با این سرویس‌دهی مناسب، توجه خبرنگاران معطوف مسائل جانبی نمی شد و می توانستند با تمام توان در جهت دستیابی به هدف اصلی خود که همانا پوشش کامل مسابقات بود، تلاش کنند.

امکانات غیررایگان
امکانات زیر نیز به صورت غیررایگان، اما با قیمتی کمتر از خدمت معمول در اختیار خبرنگاران بود:

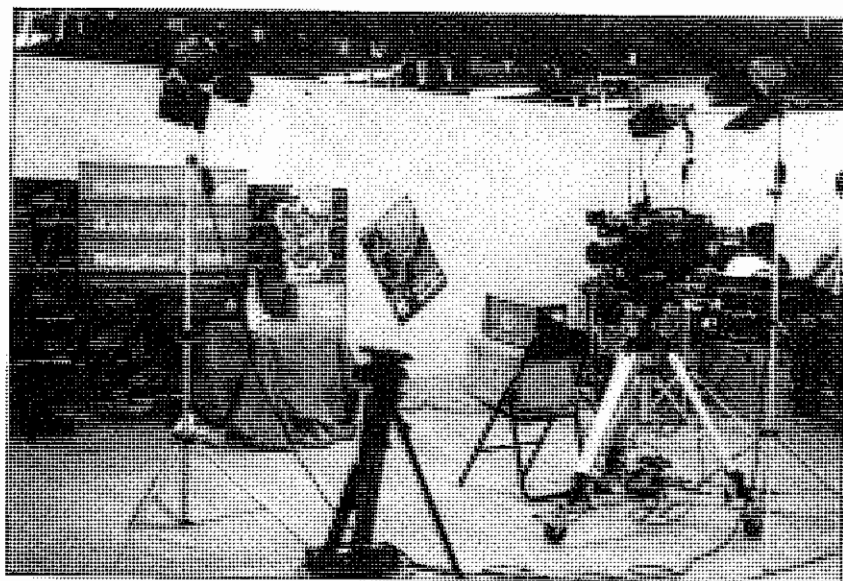
ارتباط تلفنی (صدا یا Data) در همه مراکز، برقراری ارتباط تلفنی با مقصد دلخواه، به صورت مکالمه یا ارسال اطلاعات به کمک مودم و کامپیوتر امکان پذیر بود. به این ترتیب، افرادی که می خواستند ارتباط مستقیم با دفتر خود داشته و اطلاعات را از طریق مودم به دفتر خود ارسال دارند، کافی بود خط تلفن را به کامپیوتر Laptop خود متصل کرده، شماره گیری کنند و با برقراری ارتباط، اطلاعات خود را ارسال کنند.

استودیوهای خبری بوی تهیه و ارسال گزارش‌های رادیو تلویزیونی در بعضی از مراکز، استقرار خبرنگاران، استودیوهای آماده و همچنین امکان برپاسازی استودیوی رادیویی و

تلویزیونی مهیا بود تا گروه‌های خبرنگاری که مایل هستند، بتوانند گزارش‌های رادیویی و تلویزیونی تهیه و به هر نقطه جهان ارسال دارند. در تصویر شماره (۶) یکی از این استودیوها را که در مرکز خبرنگاران مجتمع «مون توان تانی» قرار داشت، می بینید.

ظهور و چاپ عکس در زمانی کوتاه شرکت کداک با غرفه‌هایی که در این مراکز داشت، سرویس رایگان ظهور فیلم را برای عکاسان فراهم آورده بود. به این ترتیب که عکاسان در ازای استفاده از فیلم‌های کداک، می توانستند فیلم‌های خود را در زمانی کوتاه ظاهر کنند و به ازای هر حلقه فیلم ظاهر شده، یک حلقه فیلم رایگان این شرکت را هم دریافت کنند. این

■ در بعضی از مراکز استقرار خبرنگاران، استودیوهای آماده و همچنین امکان برپاسازی استودیوی رادیویی و تلویزیونی مهیا بود تا گروه‌های خبرنگاری که مایل هستند، بتوانند گزارش‌های رادیویی و تلویزیونی تهیه و به هر نقطه جهان ارسال دارند.

تصویر ۶- یکی از استودیوهای موجود در مرکز خبرنگاران مجتمع «مون توان تانی»

غرفه‌ها کار چاپ عکس را هم در قبال دریافت هزینه آن در زمانی کوتاه انجام می دادند.

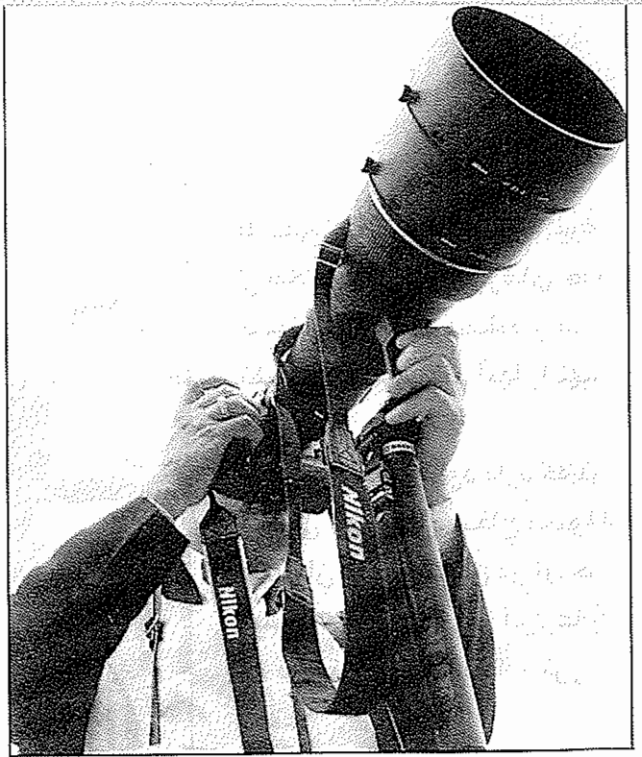
ارائه دوربین و تجهیزات آن به صورت قرضی

همچنین شرکت نیکون در مرکز خبرنگاران مجتمع دانشگاهی «تاماسات» غرفه‌ای برپا کرده بود که در آن دوربین، انواع لنز، فلاش و پایه لنز را به مدت ۲۴ ساعت به عکاسان متقاضی قرض می داد.

به این ترتیب، عکاسان فرصت می یافتند از جدیدترین تکنولوژی دوربین‌ها و لنزهای پیشرفته و گران قیمت استفاده کنند. در عین حال، این فرصت برای آنها مهیا می شد که این تجهیزات را برای خرید احتمالی در آینده آزمایش کنند.

همچنین در این غرفه، تجهیزات مارک نیکون متعلق به عکاسان، به طور رایگان تعمیر می شد.

تصویر شماره (۷) نشان دهنده یکی از عکاسان ایرانی است که تقریباً تمامی تجهیزات او از نوع نیکون و متعلق به غرفه ذکر شده است.

تصویر ۷- تجهیزات نیکون در اختیار خبرنگاران

■ شرکت نیکون در مرکز خبرنگاران مجتمع دانشگاهی «تاماسات» غرفه‌ای برپا کرده بود که در آن دوربین، انواع لنز، فلاش و پایه لنز را به مدت ۲۴ ساعت به عکاسان متقاضی قرض می‌داد. به این ترتیب، عکاسان فرصت می‌یافتند از جدیدترین تکنولوژی دوربین‌ها و لنزهای پیشرفته و گران‌قیمت استفاده کنند.

■ در دهکده ورزشکاران، تلفن همراه به صورت کرایه‌ای به افراد متقاضی داده می‌شد.

تلفن همراه کرایه‌ای در دهکده ورزشکاران، تلفن همراه به صورت کرایه‌ای به افراد متقاضی داده می‌شد.

امکانات سایر مراکز

کلیه امکانات فوق در سه مرکز یادشده به صورت مجتمع وجود داشت، اما در ورزشگاه‌های دیگر نیز که از این سه مرکز فاصله داشتند، یک مرکز کوچک خبرنگاران (Sub- Press Center) بود که در آن کامپیوترهای مخصوص نتایج، حداقل یک کامپیوتر شخصی و همچنین امکان دسترسی به خط تلفن فراهم آمده بود. به این ترتیب، خبرنگاران تقریباً در هیچ محلی از استفاده از این امکانات محروم نبودند و این موضوع، به بالا رفتن کارایی آنها و صرفه‌جویی هرچه بیشتر در وقت کمک می‌کرد؛ چیزی که در چنین رویدادهایی برای خبرنگاران از نکات حیاتی به شمار می‌رود.

نشریه یا خبرگزاری مورد نظر متصل بود که با مودم خود، فایل را دریافت کرده، آن را بلافاصله مورد استفاده قرار می‌داد.

در تصویر شماره (۸)، یک گروه دونفره خبرنگار را در ورزشگاه «راجامانگالا»ی بانکوک، در حین برگزاری مسابقات نیمه‌نهایی، بعد از بازی ایران - چین و قبل از بازی تایلند - کویت می‌بینید؛ یکی مشغول تدوین مطالب خبری و حاشیه‌ای بازی ایران - چین است و دیگری مطالب را به سرعت حروفچینی می‌کند تا همه را با هم ارسال کنند.

آنها که تلفن همراه نداشتند یا عجله‌ای در ارسال خبرهای خود نداشتند، اخبار و مصاحبه‌ها را تهیه و بر روی کاغذ تدوین و سپس آن را در داخل کامپیوتر Laptop خود حروفچینی می‌کردند. این عده برای

اخبار، مدرن‌ترین راه ممکن برای ارسال اخبار بود که خود به چند روش جزئی‌تر تقسیم می‌شد.

عده‌ای با استفاده از کامپیوتر Laptop و تلفن همراه، بهترین شرایط را برای خود فراهم آورده بودند. آنها در همان محل برگزاری مسابقه یا رویداد و در حین برگزاری آن، اخبار را در کامپیوتر خود حروفچینی می‌کردند و سپس با متصل کردن کامپیوتر به تلفن همراه، فایل حاوی متن حروفچینی شده را از طریق خط تلفن برای مقصد مورد نظر می‌فرستادند.

مودم یک قطعه سخت‌افزاری است که به کامپیوتر متصل می‌شود و این امکان را به کامپیوتر می‌دهد که اطلاعات را از طریق خط تلفن ارسال یا دریافت کند. آن سوی خط، کامپیوتر دفتر مرکزی

شیوه‌های ارسال اخبار

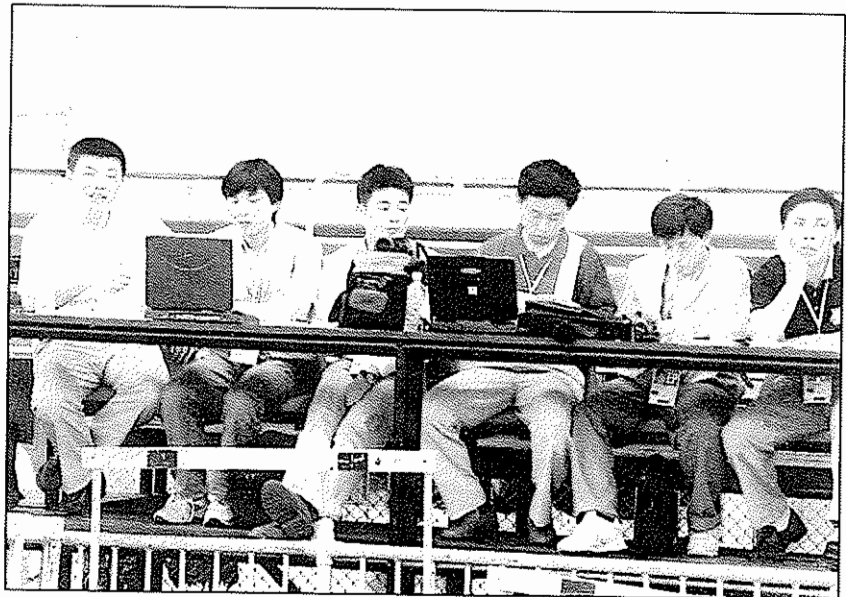
۱. حروفچینی اخبار و ارسال الکترونیکی

حروفچینی و ارسال الکترونیکی

■ تجهیزات لازم برای بهره‌گیری از امکانات تازه و ابزارهای جدید، نسبتاً گران‌قیمت هستند و هر نشریه‌ای نمی‌تواند آنها را تهیه کند.

■ این واقعیت وجود دارد که در بعضی از جوامع، سطح معلومات عکاسان و خبرنگاران در آن حد نیست که بتوانند این ابزارها را به درستی مورد استفاده قرار دهند.

تصویر ۸- تهیه، حروفچینی و ارسال همزمان مطالب در ورزشگاه

ارسال اخبار خود دو راه داشتند: مشغول تهیه و تنظیم اخبار خود هستند.

۱. ارسال از طریق ارتباط با اینترنت در مرکز خبرنگاران؛

۲. با استفاده از مودم و خطوط تلفن موجود در مرکز خبرنگاران، فایل موردنظر را به کامپیوتر دفاتر خود ارسال دارند.

تصویر شماره (۹) عده‌ای از خبرنگاران را نشان می‌دهد که در ورزشگاه «سوپالچاسای» بانوک، بین دو نیمه بازی ایران - ترکمنستان از دور دوم بازی‌های فوتبال، در جایگاه خبرنگاران

ارسال می‌داشتند.

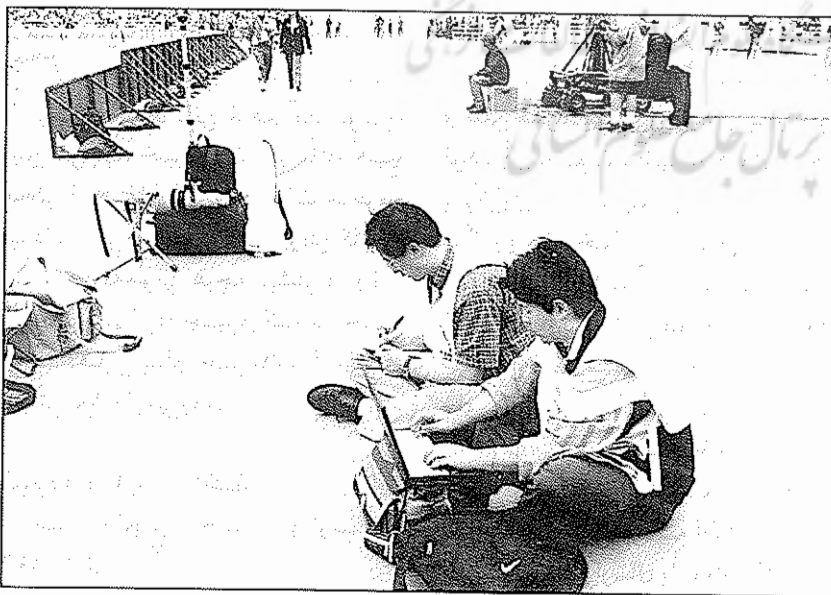
۲. استفاده از دورنگار (فکس)

برای خبرنگارانی که می‌خواستند با سیستم سنتی کار کنند، امکان ارسال اخبار با دورنگار در مرکز تلفن مراکز خبرنگاری وجود داشت.

۳. مکالمه تلفنی

آخرین راه برای ارسال اخبار، مکالمه تلفنی بود. این شیوه اگرچه مقرون به

عده‌ای از این افراد، بعد از پایان مسابقه به مرکز کوچک خبرنگاران واقع در همین ورزشگاه رفتند و اخبار خود را با ارتباط مستقیم مودمی به دفاترشان ارسال کردند. و سرانجام آنان که کامپیوتر Laptop نداشتند، اگر می‌خواستند اخبار خود را به صورت الکترونیکی ارسال دارند، باید به یکی از مراکز سه‌گانه خبرنگاران رفته، پس از حروفچینی اخبار در کامپیوترهای شخصی موجود، آنها را روی اینترنت

تصویر ۹- تدوین و حروفچینی مطالب در حین برگزاری مسابقه، در محل ورزشگاه

■ نشریاتی که از ابزارهای نوین ارتباطی بهره نمی‌گیرند، معمولاً اخبار کمتر و کلی‌تری را به چاپ می‌رسانند، عکس روز ندارند یا از عکس‌های تکراری و فاقد کیفیت مطلوب استفاده می‌کنند، مطالب آنها کیفیت بالایی ندارد و گاه به دلیل سرعت عمل پایین، خبرهای تازه و مهم را از دست می‌دهند.

صرفه نیست، اما برای مواقع ضروری و همچنین ارسال آخرین خبرها، بسیار مناسب و سهل الوصول است. در این زمینه، تلفن همراه کمک خوبی است؛ چرا که به خبرنگار اجازه می‌دهد از زمان خود بهترین استفاده را ببرد و حتی در هنگام جابه‌جایی از یک مرکز به مرکز دیگر، اخبار ضروری خود را ارسال کند.

در این میان بعضی خبرنگاران برای کاهش هزینه، از تماس گرفتن با دفتر خودداری می‌کردند؛ چرا که هزینه مکالمه با خارج، آن هم در زمان برگزاری بازی‌ها کمی گران بود. در عوض، از محل دفتر با آنها تماس می‌گرفتند. به این ترتیب، ذخیره ارزی بیشتری برای خبرنگار باقی می‌ماند و هزینه تلفن هم پایین می‌آمد.

شیوه‌های تهیه و ارسال عکس

۱. دوربین دیجیتال و ارسال الکترونیکی
مهمترین پدیده عکاسی در چندسال اخیر، ورود دوربین دیجیتال کاملاً حرفه‌ای به عرصه کار روزنامه‌نگاری است. البته انواعی از دوربین‌های دیجیتال پیش از این نیز وارد بازار شده بود، اما هیچ‌یک قابلیت رقابت با دوربین‌های حرفه‌ای را نداشت.

دوربین دیجیتال نوعی دوربین است که با استفاده از تکنولوژی کامپیوتر، صحنه‌ها را به جای فیلم عکاسی، در حافظه خود ثبت می‌کند. عکاس می‌تواند این صحنه را روی دیسک ضبط کند و با انتقال به کامپیوتر، از آن استفاده کند؛ یعنی تغییرات احتمالی لازم را در آن ایجاد کند، سایز را تعیین کند و در نهایت آن را روی کاغذ چاپ کند.

دوربین‌های دیجیتال اوایل از نظر لنز محدودیت داشتند؛ به این ترتیب که یک لنز ثابت بر روی آنها قرار داشت که از نظر درجه دیافراگم و سرعت «شاتر»، اصلاً قابل مقایسه با دوربین‌های حرفه‌ای نبود. نتیجه این بود که مثلاً در نور کم، دیافراگم

از حد معینی بازتر نمی‌شد و دوربین در نور کم نمی‌توانست کارایی داشته باشد.

مثال دیگر این که هنگام گرفتن عکس از موضوعی متحرک با سرعت بالا، کم بودن سرعت شاتر باعث می‌شد سوژه در عکس به صورت محو ظاهر شود. همچنین تعداد فریم‌هایی که یک دوربین می‌توانست در خود نگه‌دارد، بسیار کم بود و این، سرعت عمل عکاس را پایین می‌آورد.

اما دوربین‌های دیجیتال امروزی با برطرف ساختن این نقطه ضعف‌ها، جای خود را به عنوان یکی از ابزارهای اساسی تهیه عکس بین خبرنگاران باز کرده‌اند. این

■ **عده‌ای با استفاده از کامپیوتر Laptop و تلفن همراه، بهترین شرایط را برای خود فراهم آورده بودند. آنها در همان محل برگزاری مسابقه یا رویداد و در حین برگزاری آن، اخبار را در کامپیوتر خود حروفچینی می‌کردند و سپس با متصل کردن کامپیوتر به تلفن همراه، فایل حاوی متن حروفچینی شده را از طریق خط تلفن برای مقصد موردنظر می‌فرستادند.**

■ **آنان که کامپیوتر Laptop نداشتند، اگر می‌خواستند اخبار خود را به صورت الکترونیکی ارسال دارند، باید به یکی از مراکز سه گانه خبرنگاران رفته، پس از حروفچینی اخبار در کامپیوترهای شخصی موجود، آنها را روی اینترنت ارسال می‌داشتند.**

دوربین‌ها به صورتی طراحی شده‌اند که همه لنزهای دوربین‌های حرفه‌ای را می‌توان روی آنها نصب کرد. در واقع، فقط بدنه دوربین‌های دیجیتال متفاوت از دوربین‌های حرفه‌ای است و لنز، فلاش و... دوربین‌های حرفه‌ای بدون تغییر در آنها قابل استفاده است. در واقع باید گفت؛ دوربین‌های حرفه‌ای دیجیتال، امروزه بیشترین میزان استفاده را در میان عکاسان به خود اختصاص داده‌اند.

یکی از عوامل مؤثر بر قیمت این دوربین‌ها، تعداد فریم‌هایی است که می‌توانند در خود نگه‌دارند. دوربین‌هایی که در تایلند متداول بود، اکثراً گنجایش

نگهداری ۳۰۰ فریم را در خود داشتند. این دوربین‌ها بیشتر توسط خبرنگاران خبرگزاری‌ها، روزنامه‌های معتبر و خبرنگاران آزاد مورد استفاده قرار می‌گرفت که البته تعداد آنها کم نبود.

جزء لاینفک شیوه الکترونیکی عکس‌برداری و ارسال تصاویر، یک دستگاه کامپیوتر Laptop است. به این ترتیب، عکاس بعد از گرفتن صحنه‌های مختلف، عکس‌ها را از حافظه دوربین به حافظه کامپیوتر منتقل می‌کند و حافظه دوربین خالی می‌شود. سپس می‌تواند عکس‌های مناسب را انتخاب کرده، مابقی را حذف کند.

ارسال عکس‌هایی که با دوربین دیجیتال گرفته شده‌اند، به چند شیوه امکان‌پذیر است. اما سریع‌ترین راه، استفاده از مودم و یک دستگاه تلفن همراه است. با این روش، عکس مربوط به هر رویداد، تنها چند دقیقه بعد از وقوع آن، در دفتر نشریه (درصدها کیلومتر دورتر از محل عکس‌برداری) آماده استفاده خواهد بود.

این شیوه علاوه بر مطبوعات، برای شبکه‌های اطلاع‌رسانی و سایت‌های اطلاعاتی مسجود روی اینترنت نیز

■ هیچ‌یک از خبرنگاران ایرانی که برای پوشش بازی‌های آسیایی به بانکوک سفر کرده بودند، از تجهیزات جدید بهره نرفتند.

■ در میان جمع ۳۰ تا ۴۰ نفری خبرنگاران و عکاسان ایرانی حاضر در بانکوک، هیچ خبرنگاری دوربین دیجیتال نداشت و غیر از یک نفر، هیچ‌کس اخبار خود را به صورت الکترونیکی به تهران ارسال نمی‌کرد.

صحنه‌های جالب مراسم، عکس‌برداری می‌کردند و با انتقال سریع تصاویر از دوربین به کامپیوتر، اتصال کارت مودم به Laptop، شماره‌گیری مرکز موردنظر با تلفن همراه و اتصال تلفن همراه به مودم، عکس یا عکس‌های موردنظر را در مدت چند دقیقه به دفتر نشریه خود در ژاپن مخابره می‌کردند.

راه دیگر این است که عکس‌ها در حافظه دوربین و یا در کامپیوتر نگهداری شوند و بعد با مراجعه به قسمت تلفن مرکز خبرنگاران یا هر مرکز تلفن دیگر، اطلاعات به‌طور مستقیم ارسال شود. ارسال تصاویر علاوه بر ارتباط مستقیم مودمی، از طریق اینترنت نیز امکان‌پذیر است.

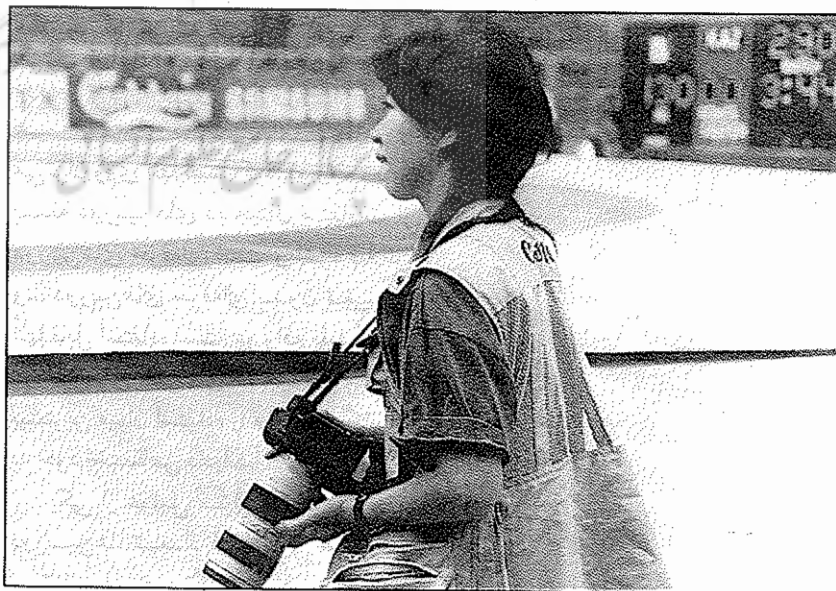
۲. پوشش (اسکن) فیلم یا اسلاید و ارسال الکترونیکی

در صورت استفاده از دوربین‌های حرفه‌ای، باید ابتدا مرحله ظهور فیلم یا اسلاید به انجام برسد. بعد از ظهور، باید فیلم یا اسلاید به طریقی به اطلاعات دیجیتال تبدیل شود تا به شیوه الکترونیکی قابل استفاده باشد. ابزاری که برای تبدیل تصاویر از حالت عادی به صورت دیجیتال به کار می‌رود، پوشگر یا اسکنر (Scanner) نام دارد. اسکنرها انواع مختلفی دارند. یکی از انواع اسکنر، مخصوص پوش فیلم و اسلاید است.

اسکنر موردنظر این امکان را به عکاس می‌دهد که عکس‌ها را بدون چاپ روی کاغذ، مستقیم به حافظه کامپیوتر منتقل

مناسب‌ترین راه است؛ چرا که برای این شبکه‌ها، زمان پوشش اخبار در حد دقیقه و ثانیه اهمیت دارد. به عنوان نمونه، تعدادی از شبکه‌ها (سایت‌ها)ی اطلاع‌رسانی ورزشی اینترنت، در مدت برگزاری یک مسابقه فوتبال، در فاصله‌های زمانی مشخص (مثلاً بعد از هر گل بازی) اطلاعات خود را به‌نگام می‌کردند و نتیجه جدید را به اطلاع مخاطبان خود می‌رساندند. برای چنین شبکه‌ای، به نمایش درآوردن تصویری از لحظه به ثمر رسیدن گل، بلافاصله بعد از وقوع آن، بسیار مهم و حیاتی است.

در بانکوک این کار با استفاده از تکنولوژی روز، به بهترین شکل ممکن به انجام می‌رسید. به عنوان نمونه در مراسم افتتاحیه بازی‌ها، دو خبرنگار ژاپنی از

تصویر ۱۰- یکی از خبرنگاران رویتر، با دوربین دیجیتال در سالن کشتی

سازد. اندازه کوچک و وزن کم این نوع اسکتر، این اجازه را می‌دهد که به راحتی جابه‌جا شود و همه جا بتوان از آن استفاده کرد.

سایر مراحل ارسال تصاویر، همان شیوه‌های بیان شده در قسمت قبلی است.

۳. پوشش عکس و ارسال الکترونیکی
اما آخرین روش مناسب برای ارسال الکترونیکی تصاویر، چاپ عکس‌ها، پوشش آنها توسط نوع عادی اسکتر و انتقال آنها به حافظه کامپیوتر است. اسکتری که برای پوشش تصاویر از روی کاغذ به کار گرفته می‌شود، مکانیزی می‌شبه دستگاه کپی دارد؛ با این تفاوت که تصاویر را از روی کاغذ به حافظه کامپیوتر منتقل می‌کند.

سایر مراحل ارسال، همانند مورد قبل است.

این شیوه به دلیل لزوم چاپ عکس، کندترین روش در قیاس با سایر روش‌ها است. به‌علاوه، به دلیل بزرگ بودن اسکترهایی از این نوع، حمل و نقل و استفاده از آنها تا حدودی مشکل است.

۴. ارسال فیلم یا پست
برای خبرنگارانی که نمی‌توانند از ارسال الکترونیکی بهره بگیرند، هیچ راه معقولی برای فرستادن عکس‌ها نیست. مگر پست که عملاً با گذشت چند روز، کارایی عکس‌ها از بین می‌رود. راه حل دیگر این است که عکس‌ها را هنگامی که به کشور خود باز می‌گردند همراه خود ببرند! البته بعضی سیستم‌های سریع پستی چون DHL و... می‌تواند مورد استفاده قرار بگیرد، اما هزینه بالای این نوع سرویس‌های پستی گذشته از تأخیر ۲۴ ساعته برای رساندن محموله به مقصد، عملاً این گزینه را غیرقابل استفاده می‌سازد.

سایر روش‌ها

روش‌های ارتباطی دیگری نیز در

بانکوک توسط خبرنگاران مورد استفاده قرار می‌گرفت که پیچیده‌تر و تازه‌تر از سایر روش‌ها بود. یکی از این شیوه‌ها استفاده از فرستنده ماهواره‌ای به نام Micro Inmarsat بود. این ابزار که توسط دو خبرنگار ژاپنی به کار می‌رفت، باید در مکان مناسبی قرار می‌گرفت تا بتواند با ماهواره مستقر در فضا ارتباط برقرار کند. پس از برقراری این ارتباط، اطلاعات با سرعتی بسیار بالاتر از سایر روش‌ها، بدون وابستگی به سیستم مخابراتی کشور تایلند، مستقیم به مقصد می‌رسید. یعنی در اینجا، حتی نیاز به سیگنال‌های تلفن همراه کشور میزبان نیز از میان رفته بود و همه چیز کاملاً در اختیار خبرنگاران دارنده این ابزار جدید بود.

مزیت‌ها، موانع، تنگناها

ابزارهای نوین چه قابلیت‌ها و امتیازاتی به مطبوعات می‌دهند؟

ابزارهای نوین پوشش خبری این قابلیت را به مطبوعات می‌دهند که اخبار متنی یا تصویری را در کوتاه‌ترین زمان ممکن در اختیار بگیرند و این به معنای فراهم آوردن یکی از شرایط اصلی خبر که همان تازگی است. به‌علاوه، استفاده از این ابزارها کارایی خبرنگاران رسانه‌های جمعی را تا حد زیادی افزایش داده، باعث می‌شود خبرهای بیشتری، با کیفیت بالاتر ارسال شود و کیفیت محتوایی مطبوعات افزایش یابد.

نکته دیگری که باید مورد توجه قرار گیرد، این است که معمولاً در انتقال اخبار بین خبرنگار و دفتر نشریه، خطاهایی رخ می‌دهد که گاه باعث می‌شود اخبار چاپ شده، همان مطلب موردنظر خبرنگار نباشد؛ اما با استفاده از ابزارهای نوین، میزان خطای مطبوعات در انعکاس واقعیت‌ها به مراتب کاهش یافته، دقت و صحت مطالب چاپی بالا می‌رود.

مزیت عمده‌ای که کاملاً جلب توجه

می‌کند، امکان چاپ عکس‌های روز است که در مطبوعات از اهمیت به‌سزایی برخوردار است. این مزیت عمده‌ای است که حتی اعضای ساده‌ترین قشر مخاطبان مطبوعات، آن را به سادگی تشخیص داده، به وجود یا عدم وجود آن واکنش نشان می‌دهند.

اگر نشریه‌ای از این ابزارها بهره نگیرد، با چه تنگنایی روبرو می‌شود؟

اما مطبوعاتی که از ابزارهای نوین استفاده نمی‌کنند، از جهات گوناگون از رقابت سالم دنیای رسانه‌ها عقب می‌مانند. اگر در جامعه‌ای این ابزارها تنها توسط گروهی از مطبوعات مورد استفاده

■ اولین و مهمترین مشکل

در به‌کارگیری ابزارهای

نوین، عدم تمایل

خبرنگاران به تغییر

سیستم موجود است.

قرار گیرد، طبیعی است که آن گروه می‌تواند یک سروگردن بالاتر از سایرین ظاهر شوند و موفقیت خود را تضمین کنند. دلایل این برتری می‌تواند حجم بالاتر اخبار، تصاویر تازه‌روز، کیفیت بالای عکس‌ها، دقت و صحت بیشتر مطالب چاپ شده و در مجموع، کیفیت بالاتر این رسانه‌ها باشد. در مقابل، نشریاتی که از ابزارهای نوین ارتباطی بهره نمی‌گیرند، معمولاً اخبار کمتر و کلی‌تری را به چاپ می‌رسانند، عکس روز ندارند یا از عکس‌های تکراری و فاقد کیفیت مطلوب استفاده می‌کنند، مطالب آنها کیفیت بالایی ندارد و گاه به دلیل سرعت عمل پایین، خبرهای تازه و مهم را از

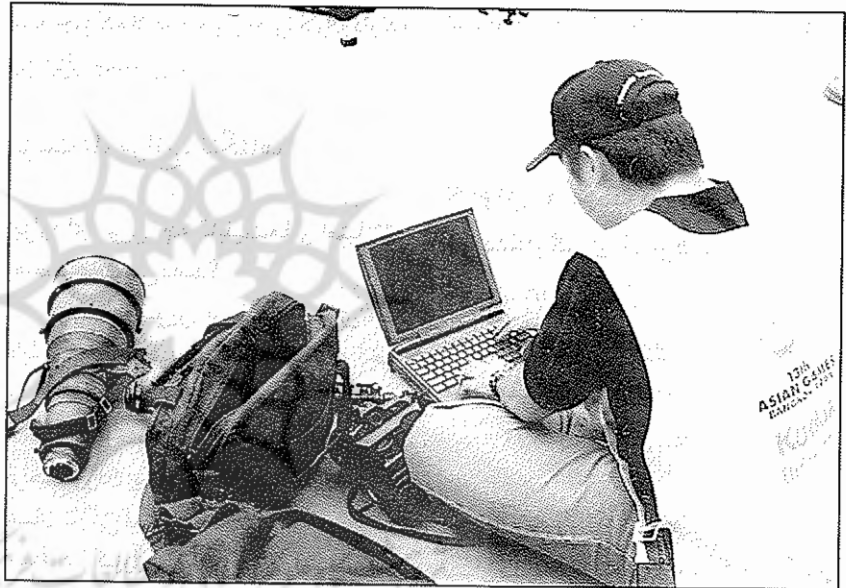
دست می‌دهند.

اما نکته‌ای که در این میان جلب توجه می‌کند، این است که عدم استفاده از این ابزارها در تمامی مطبوعات یک جامعه، خلاء عمده‌ای را در جامعه مطبوعاتی آن کشور ایجاد می‌کند که نتیجه بدیهی آن، بی‌توجهی مخاطبان آنها به رسانه‌های خودی و گرایش به رسانه‌های بیگانه است.

چه موانعی بر سر راه به کارگیری ابزارهای نوین پوشش خبری است؟
اما برای استفاده از این ابزارها چه شرایطی لازم است؟ آیا هر نشریه‌ای

شیوه‌های سنتی کار می‌کنند باید تا مدتی از ابزارهای نوین در کنار ابزارهای سنتی استفاده کنند تا نیروهای قدیمی، در کنار نیروهای تازه‌وارد، استفاده از سیستم نوین را به خوبی فرا بگیرند و در عین حال، امور جاری نشریه را به خوبی به انجام برسانند. بعد از گذر از این دوره، باید تمامی خبرنگاران به تکنولوژی نوین و شیوه‌های به کارگیری آنها مسلط شده باشند؛ چنان که سیستم قدیمی جای خود را به‌طور کامل به سیستم جدید بدهد.

اما در این راه، چند مشکل عمده وجود دارد:
● اولین و مهمترین مشکل در به کارگیری

می‌تواند هرگاه اراده کرد از سیستم سنتی خود دست کشیده، به سیستم نوین روی آورد؟ بدون شک پاسخ این سؤال منفی است.

هر نشریه‌ای برای دسترسی به امکانات و مزیت‌های سیستم نوین پوشش خبری، باید یک مرحله‌گذار را پشت سر بگذارد. این مرحله شامل تهیه سخت‌افزارهای مورد نیاز، آموزش خبرنگاران فعلی و فراهم آوردن امکان تجربه شرایط جدید برای آنهاست. در مرحله گذار باید از تعدادی خبرنگار آشنا به تکنولوژی‌های نوین در کنار خبرنگاران فعلی استفاده شود؛ نشریاتی که با

عکاسان و خبرنگاران در آن حد نیست که بتوانند این ابزارها را به درستی مورد استفاده قرار دهند. برای چنین افرادی، فراگیری نحوه استفاده از کامپیوتر، دوربین دیجیتال و... چندان ساده نیست.

● خبرنگاران همچنین از بابت قیمت بالای تجهیزات جدید که باید همراه خود داشته باشند، ابراز نگرانی می‌کنند.

مطبوعات ما چه کردند؟

هیچ‌یک از خبرنگاران ایرانی که برای پوشش بازی‌های آسیایی به بانکوک سفر کرده بودند، از تجهیزات جدید بهره نرفتند. در میان جمع ۳۰ تا ۴۰ نفری خبرنگاران و عکاسان ایرانی حاضر در بانکوک، هیچ خبرنگاری دوربین دیجیتال نداشت و غیر از یک نفر، هیچ‌کس اخبار خود را به صورت الکترونیکی به تهران ارسال نمی‌کرد.

بیشتر خبرنگاران ایرانی حاضر در تایلند، برای ارسال اخبار، از روش مکالمه تلفنی و آن هم با اتخاذ همان شیوه صرفه‌جویانه بهره می‌گرفتند. عده‌ای هم از دوربین‌ها استفاده می‌کردند. عکس‌ها هم یا با پروازهای هفتگی «هما» به تهران ارسال می‌شد و یا اصلاً ارسال نمی‌شد!

آن یک نفر نیز که از امکان ارسال الکترونیکی فایل‌های خبر و عکس بهره می‌گرفت، به این صورت اقدام می‌کرد که خبرها را حروفچینی کرده، فایل آنها را روی اینترنت قرار می‌داد تا مسؤلان مربوطه در تهران به فایل دسترسی پیدا کنند. به این ترتیب، دیگر نیازی به حروفچینی مجدد نبود و با باز شدن فایل خبر (در نرم‌افزار خبرنگار) در کامپیوتر موجود در دفتر تهران، متن ارسالی قابل بازبینی، تغییر و چاپ بود. در مورد عکس نیز با توجه به کمبود امکانات و نبود دوربین دیجیتالی لازم بود ابتدا عکس‌ها چاپ شود و سپس با اسکنر پوشش شده و در نهایت فایل‌های حاوی تصاویر از

ابزارهای نوین، عدم تمایل خبرنگاران به تغییر سیستم موجود است. در راه تغییر هر ساختار موجود، بدون شک مخالفت‌هایی هست؛ چرا که آنها تمایل دارند سیستم به همان وضع ادامه حیات دهد. آنها به دلیل ناسآشنایی با سیستم‌های جدید، از مشکلات اجتماعی می‌هراسند و سعی می‌کنند در دام این مشکلات نیفتند.

● مشکل دیگر این است که تجهیزات لازم برای بهره‌گیری از امکانات تازه و ابزارهای جدید، نسبتاً گران‌قیمت هستند و هر نشریه‌ای نمی‌تواند آنها را تهیه کند.

● به‌علاوه، این واقعیت وجود دارد که در بعضی از جوامع، سطح معلومات

طریق اینترنت به دفتر تهران ارسال شود. البته این کار تا حد زیادی وقتگیر بود و قدیمی‌ترین شیوه‌ای بود که می‌توانست مسود استفاده قرار گیرد، اما بهتر از شیوه‌های دیگر و یا ارسال فیلم با هواپیما به تهران بود.

غیر از مورد یادشده که آن نشریه را قادر می‌ساخت هر روز عکس‌های تازه و خبرهای دست اول چاپ کند، هیچ نشریه دیگری و یا حتی خبرگزاری نیز قادر نبود، چنین امکاناتی را به خدمت گرفته و نسبت به ارسال سریع اخبار و عکس به

■ بیشتر خبرنگاران

ایرانی حاضر در تایلند،

برای ارسال اخبار، از

روش مکالمه تلفنی و آن

هم با اتخاذ همان شیوه

صرفه‌جویانه بهره

می‌گرفتند. عده‌ای هم از

دورنگار استفاده

می‌کردند. عکس‌ها هم یا

با پروازهای هفتگی

«هما» به تهران ارسال

می‌شد و یا اصلاً ارسال

نمی‌شد!

تهران اقدام نماید.

جمع‌بندی

کلیه مشاهدات و مباحثی که در این مقاله مطرح شد، مربوط به یک رویداد ورزشی بود، اما این نتیجه‌گیری را می‌توان به پوشش تمامی رویدادهای سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و... نیز تعمیم داد.

توجه به مزیت‌های استفاده از ابزارهای نوین، این نکته را آشکار می‌کند که در جهان امروز اگر رسانه‌ای بخواهد در رقابت با دیگر رسانه‌ها ادامه حیات دهد،

باید خود را به جدیدترین تکنولوژی روز مجهز گرداند. در غیراین صورت، رسانه‌هایی که از این ابزارها بهره می‌گیرند، با اتکا به قابلیت‌ها و مزیت‌های ذکر شده، گوی سبقت را از سایرین ربوده، از امکانات خود بهره مضاعف می‌گیرند.

این موضوع درباره همه جوامع صادق است؛ چه پیشرفته و چه در حال توسعه. در جوامع پیشرفته، استفاده بهینه از این ابزارها باعث می‌شود بعضی از رسانه‌ها موفق‌تر از سایرین عمل کنند. این موضوع همچنین تأثیر مهمی برکسب درآمد توسط رسانه‌ها دارد؛ چرا که پوشش خبری بهتر باعث می‌شود مخاطبان بیشتری به آن رسانه گرایش پیدا کنند. مخاطب بیشتر یعنی اهمیت بیشتر در جامعه و اهمیت بیشتر، یعنی فروش بیشتر و جذب آگهی‌های تبلیغاتی بیشتر و واضح است که این موضوع، سود سرشاری را عاید رسانه مزبور می‌کند.

اما ضرورت استفاده از این ابزارها و روش‌ها برای کشورهای درحال توسعه بسیار مهمتر و ضروری‌تر است و درحال حاضر مسأله و مشکلی ملی به شمار می‌رود. رسانه‌های کشورهای در حال توسعه برای پیشگیری از سلطه خبری رسانه‌های غرب، باید بتوانند کیفیت و کمیت اطلاع‌رسانی به مخاطبان خود را ارتقا بخشند. بدون شک اگر این ابزارها از سوی کشورهای درحال توسعه به طرز صحیح و اصولی مورد استفاده قرار گیرد، تا حد زیادی به آنها کمک می‌کند که از سلطه خبری غول‌های رسانه‌ای جهان برخوردار بمانند. اما اگر به این موضوع توجهی نشان ندهند، عملاً به بی‌اعتمادی و بی‌علاقگی مردم نسبت به رسانه‌های خودی و توجه بیشتر آنها به رسانه‌های غربی کمک کرده‌اند.

کشور ما نیز از این قاعده مستثنی نیست. رسانه‌های ما باید از این ابزارها و شیوه‌های نوین پیشترین بهره را بگیرند. اما مشکل اصلی این است که آموزش نحوه

استفاده از کامپیوتر و تجهیزات مرتبط با آن، با وجود گستردگی فراوانی که در سراسر جهان پیدا کرده، هنوز در کشور ما جایگاهی ندارد. چه بسا مطبوعات و ارگان‌های خبری که به راحتی می‌توانند هزینه استفاده از ابزارهای نوین پوشش خبری را تأمین کنند، اما به دلیل دراختیار نداشتن تخصص استفاده از آنها، از تهیه و به‌کارگیری چنین ابزارهایی خودداری می‌کنند.

راه کارها

راه کارهایی که با توجه به مطالب فوق، برای رفع این مشکل و به‌کارگیری و گسترش استفاده از تکنولوژی نوین پوشش خبری پیشنهاد می‌شود، به شرح زیر است:

۱. آموزش استفاده عملی از کامپیوتر در میان خبرنگاران جایگاه مناسب خود را پیدا کند.
۲. خبرنگاران سطح معلومات خود را افزایش دهند تا بتوانند بیشترین کارایی را در پوشش اخبار داشته باشند.
۳. دولت، امکانات ورود و استفاده از این ابزارها را برای رسانه‌ها فراهم آورد.
۴. رسانه‌ها با دعوت از متخصصان خبره این فن، کلاس‌های آموزشی برای خبرنگاران خود تشکیل دهند. □

منابع:

در تهیه این تحقیق چنان که پیشتر نیز ذکر شد، منبع اصلی، مشاهدات شخصی در مدت برگزاری سیزدهمین دوره بازی‌های آسیایی (۹۸ بانکوک) بوده است. ضمناً در مقدمه از کتاب «فن روزنامه‌نگاری» استفاده کرده‌ام که مشخصات آن در زیر می‌آید.

با این وجود، از چند منبع زیر هم به‌طور غیرمستقیم بهره گرفته‌ام.

— گایار، فیلیپ. فن روزنامه‌نگاری. ترجمه فضل‌الله جلوه. تهران: انتشارات چه می‌دانم، ۱۳۷۰.

— دکتر کاظم معتمدنژاد. وسایل ارتباط جمعی. جلد یکم. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، ۱۳۷۱.

— دکتر کاظم معتمدنژاد. روزنامه‌نگاری. تهران: مرکز نشر سپهر، چاپ چهارم، ۱۳۷۲.